

ЯБЛУНЕВА ПЛОДОЖЕРКА У НАСАДЖЕННЯХ ЯБЛУНІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ

¹Розова Л.В., доцент, к.с-г.н., ²Юдицька І.В., м.н.с., ³Деменко О.В., агроном із захисту рослин

¹*Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь
e-mail: lidia.rozova@tsatu.edu.ua*

²*Мелітопольська дослідна станція садівництва імені
М.Ф. Сидоренка ІС НААН, м. Мелітополь
e-mail: i.uditskaia@ukr.net*

³*ТОВ «ВКФ Мелітопольська черешня», м. Мелітополь
e-mail: o.demenko@melcherry.com*

Найбільш поширеною плодовою породою в Україні є яблуня. Широке розповсюдження вона набула завдяки своїм численним, досить різноманітним господарсько-цінним властивостям [1].

В яблуневих садах до числа шкочочинних, економічно важливих і розповсюджених шкідників належать біля 30 видів плодопошкоджуючих, листогризух шкідників, представлених переважно видами з ряду Лускокрилих (Lepidoptera). Вже понад тридцять років даний вид відноситься до п'ятірки домінуючих патогенів яблуневого агроценозу [2].

Метою роботи було уточнення сезонної динаміки льоту яблуневої плодожерки у насадженнях яблуні з метою планування відповідних заходів щодо обмеження їх шкідливості.

Моніторинг розвитку яблуневої плодожерки проводили протягом 2019 року в насадженнях яблуні ТОВ «ВКФ Мелітопольська черешня» з використанням феромонних пасток згідно загальноприйнятої методики [3]. Рік та схема садіння: 2012 року та 3,5 x 1,25 м відповідно. Підщепа – М9. Грунт дослідної ділянки – чорнозем південний. Сад зрошуваний (краплинне зрошення). Система утримання ґрунту – чорний пар. Насадження яблуні представлені сортами Хоней Крисп, Голден Делішес, Чемпіон, Фуджи та Ренет Симиренко.

За результатами спостережень встановлено, що у насадженнях яблуні протягом вегетаційного сезону відмічено розвиток трьох генерацій яблуневої плодожерки. Сезонна динаміка шкідника льоту тривала безперервно з кінця квітня до другої декади вересня – 129 діб.

Навесні виліт метеликів яблуневої плодожерки зафіксовано 30.04, при цьому накопичення суми ефективних температур (СЕТ) вище 10⁰С складало 67,3⁰С.

За результатами феромонного моніторингу здійснювали побудову графіків динаміки льоту шкідника, які використовували для організації своєчасного та ефективного захисту яблуневого саду від домінантного фітофага.

Протягом вегетаційного періоду чисельність шкідника як зростала так і спадала під впливом погодних умов та проведених заходів із захисту яблуневих насаджень.

Виявлено, що інтенсивний літ самців покоління, що перезимувало (першого) припадав на початок травня з піком чисельності 32,5 екз./пастку у 2-й декаді травня (рис.). Такий інтенсивний літ метеликів, що значно перевищував економічний поріг шкідливості (5 особин/пастку за 5 діб), свідчить про великий зимуючий запас шкідника у насадженнях яблуні.

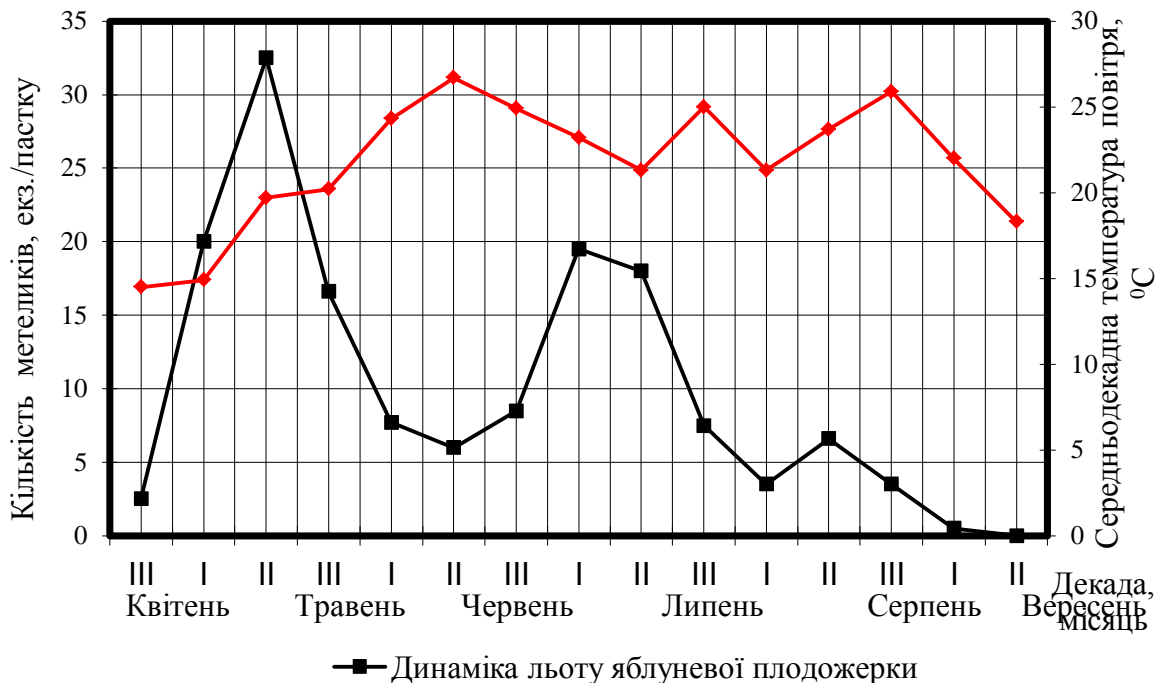

Рисунок – Сезонна динаміка льоту яблуневої плодожерки у насадженнях яблуні, 2019 р.

Виліт імаго яблуневої плодожерки другого покоління спостерігався з 3-ї декади, а пік льоту відмічено протягом першої половини липня. Інтенсивність льоту шкідника в цей період варіювала у межах 18-19,5 екз./пастку, тобто виявилася меншою у 1,7-1,8 раза ніж у пік льоту першої генерації.

Літ метеликів третього покоління спостерігався протягом серпня, водночас кількість відловлених самців яблуневої плодожерки не перевищувала 6,6 екз./пастку. Надалі до кінця поточного місяця кількість метеликів фітофага у феромонних пастках зменшилася до 1,5 екз./пастку. Протягом 1-ї декади вересня під час обліків відмічалися лише поодинокі особини фітофага. На кінець льоту шкідника накопичення $SET > 10^0$ складало 1681,6 °C.

Отже, визначено що протягом 2019 року у насадженнях яблуні відбувався розвиток трьох генерацій яблуневої плодожерки. Найбільш інтенсивний літ імаго шкідника спостерігався під час льоту першої та другої генерації.

Література

1. Черній А.М. Контроль чисельності лускокрилих фітофагів яблуневого саду. Захист і карантин рослин. 2005. Вип. 51. С. 229–234.
2. Черкезова С.Р. Разработка технологии защиты яблоневого сада против комплекса чешуекрылых вредителей в условиях погодных стрессов. Плодоводство и виноградарство Юга России. 2019. № 55(01). С. 107–119.
3. Омелюта В.П. Облік шкідників і хвороб сільськогосподарських культур. Київ : Урожай, 1986. 293 с.

ПОКАЗНИКИ ХІМІЧНОГО СКЛАДУ ПЛОДІВ ЯБЛУНІ ПІД ПРОТИГРАДОВОЮ СІТКОЮ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ

Терещенко М.М., випускник аспірантури,
Шарапанюк О.С., кандидат с.-г. наук

Уманський національний університет садівництва, м. Умань

Противадова сітка – це фізичний бар'єр, встановлений над садом, що призначений для захисту насаджень від граду, сильного вітру та шкодочинності птахів [1], головною перевагою якого є скорочення сонячного випромінювання, що потрапляє на насадження плодкових культур.

Відомо [2] про позитивний вплив затінення на ростові процеси плодкових дерев, посилення фотосинтезу та метаболізму вуглеводів, завдяки зниженню інтенсивності радіації, збільшення розміру плодів [3].

Якість плодів значною мірою залежить від освітлення, що є важливим фактором для формування у плодів червоного забарвлення та накопичення поживних речовин [4].

Мета дослідження – оцінка впливу накриття чорною противадовою сіткою на показники хімічного складу плодів яблуні за різних способів утримання ґрунту в міжряддях і пристовбурних смугах.

Дослідження проводили в зрошуваному плодоносному насадженні яблуні сорту Джонаголд Вілмута на підщепі М.9 Т337 з веретеноподібною кроною дерев (1995 р. закладання) навчально-виробничого відділу Уманського національного університету садівництва, м. Умань, Україна.

Схема садіння насаджень 4x1 м. Утримання ґрунту – чорнозему опідзоленого важкосуглинкового із вмістом 3,2% гумусу – в міжряддях парове і залуження, а в